

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2015-4-52 (Ortak Girişim)
Karar Sayısı : 15-39/647-226
Karar Tarihi : 03.11.2015

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Ömer TORLAK
Üyeler : Arslan NARİN, Fevzi ÖZKAN, Dr. Metin ARSLAN
Doç. Dr. Tahir SARAÇ, Kenan TÜRK

B. RAPORTÖRLER: Çiğdem TUNÇEL, Tuğba CİRİT

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : Global Yatırım Holding A.Ş.
Temsilcileri: Mehmet KUTMAN, Serdar KIRMAZ
Rıhtım Cad. No:51 Karaköy/İstanbul

(1) **D. DOSYA KONUSU:** Global Liman İşletmeleri A.Ş.'nin %10,84 oranındaki hisselerinin European Bank for Reconstruction and Development tarafından devralınarak Global Yatırım Holding A.Ş. ile birlikte Global Liman İşletmeleri A.Ş. üzerinde kurulan ortak girişime izin verilmesi talebi.

(2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 15.10.2015 tarihinde giren bildirim üzerine düzenlenen 23.10.2015 tarih ve 2015-4-52/Öİ sayılı rapor görüşülerek karara bağlanmıştır.

(3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

(4) Bildirim konusu işlem kapsamında; mevcut durumda Global Yatırım Holding A.Ş. (GLOBAL YATIRIM) tarafından kontrol edilen Global Liman İşletmeleri A.Ş.'nin (GLOBAL LİMAN) hisselerinin %10,84'ünün European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) tarafından devralınması suretiyle GLOBAL LİMAN'ın ortak girişime dönüştürülmesi işlemine izin verilmesi talep edilmektedir.

(5) GLOBAL YATIRIM Holding Grubu'nun faaliyetleri; liman altyapısı, enerji, gayrimenkul ve finans olmak üzere dört gruba ayrılmaktadır. Liman altyapısı kapsamında GLOBAL YATIRIM Holding Grubu, kruvaziyer ve ticari işletme faaliyetlerinde bulunmaktadır. Enerji faaliyetleri kapsamında ise sıkıştırılmış doğalgaz satışı, dağıtımı, enerji verimliliği, yenilenebilir enerji üretimi, madencilik ve büyük ölçekli enerji üretimi hizmetleri verilmektedir. Ticari gayrimenkul projelerinin geliştirilmesi ve işletilmesi hizmeti veren GLOBAL YATIRIM Holding Grubu, aracılık, danışmanlık ve varlık yönetimi gibi bankacılık dışı finansal hizmetler de sunmaktadır. Bununla beraber, GLOBAL YATIRIM'ın liman işletmeciliği faaliyetlerinin tamamı GLOBAL LİMAN faaliyetleri altında toplanmıştır. Global Liman Grubu, GLOBAL LİMAN tarafından kontrol edilen iştirakleri; Ortadoğu Antalya Liman İşletmeleri A.Ş., Ege Liman İşletmeleri A.Ş., Bodrum Yolcu Limanı İşletmeleri A.Ş., Container Terminal and General Cargo JSC-Bar ve Barcelona Port Investments SL'den oluşmaktadır. GLOBAL LİMAN'ın söz konusu liman işletmelerinin hisselerini elinde tutmanın dışında herhangi bir ticari faaliyeti bulunmamaktadır.

(6) Yatırımlarını piyasa ekonomilerinin kurulmasını desteklemek için bir araç olarak kullanan çok taraflı bir kalkınma bankası olan EBRD, iyi yapılandırılmış mali projelere destek olup hükümetlerle ve diğer uluslararası finans kuruluşları ile politika teatilerinde bulunup

hedeflenmiş teknik destek sağlamaktadır. Bununla beraber, borç ve alacaklara garantiler temin ederek finansman hizmeti sunmaktadır. Girişim büyüme programı ile iş danışmanlık hizmetleri de sunan EBRD, savunma sanayi projeleri, tütün endüstrisine yönelik unsurları finanse etmemektedir.

- (7) 2010/4 sayılı “Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ”in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinin üçüncü fıkrasında “*Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişimin oluşturulması, bu maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında bir devralma işlemidir.*” hükmüne yer verilmiştir. Bu hüküm uyarınca, dosya konusu işlemin anılan Tebliğ kapsamında bir devralma sayılabilmesi için “hedef şirket üzerinde ortak kontrolün bulunması” ve “ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olması” gerekmektedir.
- (8) Bildirime konu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir işlem olarak kabul edilebilmesi için aranan ilk kriter olan ortak kontrolden söz edebilmek için iki ya da daha fazla teşebbüsün ya da kişinin başka bir teşebbüs üzerinde belirleyici etki uygulama imkanına sahip olması aranmaktadır. Belirleyici etki, bir teşebbüsün stratejik ticari davranışlarını belirleyen eylemleri engelleme yetkisi anlamına gelmektedir. Bu manada, ana şirketlerin kontrol edilen teşebbüsle ilgili önemli kararlarda (bütçe, işletme planı, önemli yatırımlar, üst yönetimin atanması gibi) mutabakata varmak zorunda olduğu hallerde ortak kontrol söz konusudur¹.
- (9) Dosya konusu işlem bakımından değerlendirildiğinde, GLOBAL YATIRIM, GLOBAL LİMAN ve EBRD arasında imzalanan Hissedarlar Sözleşmesinin 3. maddesinde işlem sonrasında GLOBAL LİMAN’ın yönetim kurulunun yedi üyeden oluşacağını, bu yedi üyenin altısının GLOBAL YATIRIM tarafından birinin ise EBRD tarafından atanacağını düzenlendiği görülmektedir. Hissedarlar Sözleşmesinin 3. maddesinin (a) bendinde ise yıllık bütçenin, iş planının ve şirket değer yaratma planının onaylanmasının ve bunlarda değişiklik yapılmasının yönetim kurulunun aralarında EBRD tarafından atanan yönetim kurulu üyesinin de bulunduğu en az dört yönetim kurulu üyesinin katıldığı toplantısında ve EBRD tarafından atanan yönetim kurulu üyesinin de olumlu oy kullananlar arasında bulunması kaydıyla çoğunluk oyu ile alınacak karara bağlandığı anlaşılmaktadır. Hissedarlar Sözleşmesinde yer verilen bu düzenlemelerden hareketle EBRD tarafından atanan yönetim kurulu üyesinin onaylamadığı herhangi bir yıllık bütçenin ya da iş planının kabul edilerek uygulanmasının mümkün olmadığı, dolayısıyla işlem sonrasında GLOBAL LİMAN’ın GLOBAL YATIRIM ile EBRD tarafından ortaklaşa kontrol edileceği anlaşılmaktadır.
- (10) Bildirim konusu işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma olarak değerlendirilmesi için aranan ikinci kriter ise, üzerinde ortak kontrol tesis edilen işletmenin bağımsız bir iktisadi varlık niteliği taşıması, diğer bir deyişle tam işlevsel olmasıdır. Bu kriter ile ifade edilen temel amaç, kurulacak olan ortak girişimin kurucularından bağımsız olarak ilgili pazarda faaliyetlerini sürdürebilen ayrı bir teşebbüs olarak tanımlanabilmesini sağlamaktır. Bir ortak girişimin tam işlevsel olarak kabul edilebilmesi için; bağımsız olarak faaliyet gösterebileceği yeterli kaynaklara sahip olması, ana şirketlerin belirli bir işlevinin ötesinde faaliyet göstermesi, satış ve satın alma ilişkilerinde ana şirketlere bağımlı olmaması ve kalıcı olarak faaliyet göstermesi aranmaktadır².
- (11) GLOBAL LİMAN, bağlı şirketleri aracılığıyla, halihazırda Türkiye’de iki kruvaziyer limanının ve bir ticari limanın, yurtdışında ise dört kruvaziyer limanının ve bir ticari limanın işletmeciliğini yapmaktadır. Bu çerçevede, işlem öncesinde de liman işletmeciliği alanında faaliyet göstermekte olan GLOBAL LİMAN’ın bağımsız olarak faaliyet göstermek için yeterli kaynaklara sahip olduğu ve ana şirketlerin belli bir işlevinin ötesinde ve satış ve

¹ Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz (Kılavuz), par. 48, 53.

² Kılavuz, par. 81-93.

15-39/647-226

satın alma ilişkilerinde ana şirketlere bağımlı olmaksızın faaliyet göstereceği ifade edilebilecektir. Bunun yanı sıra, bildirim konu işleme ilişkin olarak taraflar arasında imzalanan İştirak Sözleşmesi ve Hissedarlar Sözleşmesi incelendiğinde, söz konusu ortak girişimin herhangi bir süre sınırına tabi olmadığı ve kalıcı olarak faaliyette bulunacağı görülmektedir. Bu çerçevede, GLOBAL LİMAN'ın bağımsız bir iktisadi varlık olarak hareket etme yeteneğini haiz olduğu kanaatine ulaşılmaktadır.

- (12) Yukarıdaki bilgi ve değerlendirmeler neticesinde, bildirim konu hisse devri ile GLOBAL LİMAN'ın 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5. maddesindeki esaslar çerçevesinde tam işlevsel bir ortak girişim olacağı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla başvuru konusu işlemin, 2010/4 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma olduğu değerlendirilmektedir. Öte yandan, tarafların Türkiye ciroları incelendiğinde anılan Tebliğ'de öngörülüş olan eşiklerin aşıldığı, bu nedenle bildirim konu işlemin izne tabi olduğu görülmektedir.
- (13) İşlemden etkilenen pazar olup olmadığı incelendiğinde, işlem sonrasında ortaya çıkacak ortak girişimin liman işletmeciliği alanında faaliyet göstereceği görülmektedir. Bildirim formunda, söz konusu ortak girişimin taraflarından biri olan ve halihazırda GLOBAL LİMAN'ın kontrolüne sahip olan GLOBAL YATIRIM'ın liman işletmeciliği faaliyetlerinin tamamının GLOBAL LİMAN tarafından yürütülmekte olduğu, GLOBAL YATIRIM'ın GLOBAL LİMAN ve bağlı şirketleri vasıtasıyla gerçekleştirilenler dışında başka bir liman işletmeciliği faaliyetinin ya da yakın ilişkili bir ticari faaliyetinin bulunmadığı belirtilmiştir. Ortak girişimin diğer tarafı olan EBRD'nin ise liman işletmeciliği alanında faaliyet gösteren herhangi bir teşebbüsü kontrol etmediği belirtilmiştir. Bu kapsamda tarafların faaliyetleri arasında yatay ya da dikey bir örtüşme bulunmadığı için işlem neticesinde etkilenen pazar olmayacağı, dolayısıyla işlemin herhangi bir rekabet sorununa yol açmayacağı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (14) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.